

Kézfelhúzásúak megfizethető áron

Jó idő eltelt azóta, hogy e lapokon kézfelhúzású órák összehasonlítását olvashattuk. Mint a „handafzug” szerelmese, úgy véltem, itt az idő ismét rápillantani erre a szegmensre. Két szempontból azonban formabontó ez a teszt. A kiválasztott órák ára nem több a minimálbérnél, tehát a mechanikus órák világában az olcsóbbak közül valók.

őrzöm az eltérést. Általában hetente, szombaton beállítom az órákat a pontos időre.

Természetesen nem tudok és nem is akarok a COSC-kal versenyezni, tudom, hogy ez a mérés is – remélem tisztos – amatőr munka. Céloom az volt, hogy abban a kategóriában, mely nem bírja el a COSC-minősítés költségét, objektív képet adjak a minőségről.

Lássuk tehát miből választhatunk. Az árbeli feltételeknek a japán Orient egy órája, az orosz Poljot két családjának több tagja és néhány ETA 2804-es szerkezettel szerelt svájci óra felel meg. Az utóbbiak közül választottam ötöt a vizsgálathoz.

Mindegyik a saját tulajdonom,

A teszt módja is eltér az eddigi szokásoktól. Leginkább a nagy német autós magazinok tartós tesztjeihez hasonlíthatnám. Ott 100 ezer kilométeren át nyúzzák az autót, nálam az órák tesztelése legalább 360 napig tart, a legtovább nyúzott darab vizsgálata túl van a 2 éven.

Véleményem szerint egy óra jószágot a napi járáseltérés-eredmények szórása jellemzi a legponto-

sabban. Az átlagérték kevésbé fontos és könnyen beállítható. Mivel az átlagok szórása kisebb, mint az egyedi értékeké, én az egyedi, napi értékeket tekintem meghatározónak a heti átlagok szórásával szemben. Tájékoztatóul közlöm a heti értékeket is, de a rangsorolást a napi adatok szórása alapján végzem.

Eurochron Funk rádióvezérelt kvarcórát használok mérőeszközként. Naponta a felhúzásakor ellen-

mindet Budapesten, újonnan vásároltam.

A teszt körülményeinek alapos leírása után végre lássuk a versenyzőket ábécésorrendben. Atlantic Worldmaster, Delbana Classic, Doxa Mechanical, Grovana, Helvetia.

Külsőre mindegyik külön egyéniség. Egyetlen közös jellemzőjük a hármasnál elhelyezkedő naptár, amely a használat szempontjából hasznos és egyik óra esetében sem zavarja meg a számlap harmóniáját.

Az Atlantic sugárirányban rovatkolt, ezüstsínű számlapja, „art nou-

veau" stílusú arab számai, obeliszkre emlékeztető mutatói akár egy sokkal drágább órának is becsületére válnának. Történelmi hagyomány a piros nyílhegyben végződő másodpercmutató és egyénivé teszi megjelenését a 12-es helyére illesztett szextáns logó. A tok formája és a csavaros hátlap is őrzi a hagyományos Atlantic-formákat. Új és hasznos a zafirüveg. Minőségi fekete lakkbőr szíját márkajelzéses csat zárja. Finoman formált jelzett koronája lehetne nagyobb is, hogy kényelmesebb legyen a felhúzás.

A Delbana Classic megjelenése kiemelkedik a cég többi modellje közül. Azok is szépek, de a Classic megérdemli típusnevét. A vajszerű számlap középső része szélén is megjelenik a sugárirányú rovátkolás, de alig láthatóan. Az órákat nem számok, hanem polírozott hasábok jelzik. Mutatói hasonlítanak az Atlantic mutatóihoz. A tok kidolgozása és a zafirüveg is hasonló. Megfordítva az órát azonban valami sokkal izgalma-

sabb következnek. Üveg hátlapon keresztül vethetünk egy pillantást az ETA 2804-esre. A szíj és a csat is szép kidolgozású. Kézifelhúzásnál nem utolsó szempont a megfelelő átmérőjű és szélességű korona.

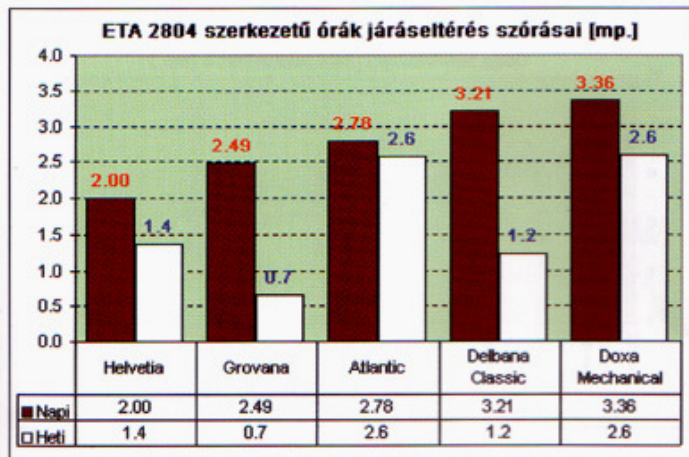
A Doxa Mechanical is a nosztalgia jegyében született. A tok a régi Doxákról is jól ismert az elkeskenyedő, enyhe lejtésű kúpos forma, szintén hagyományos a szíjtartó fülek kialakítása. Semmi ív, semmi lejtés, csak úgy célszerűen, mondhatni „Bauhaus”-osan csatlakoznak a tokhoz. Folytatódik ez a puritanizmus az egyszerű ezüstszínű számlapon is. Az órákat karcsú prizmák jelzik, a mutatók is karcsúak, kicsit „dauphin”-jellegűek. A szíj kívülről szép, stílusos, a belső oldala kevésbé kidolgozott, mint az előző két társáé. A csat viseli a Doxa feliratot. A számlapot itt plexi védi, ami sérülékenyebb. Szép, de túl kicsi a jelzett korona.

A Grovana számlapját is szépen formálták meg. Különösen az órákat jelző számok, illetve jelek sávját dí-

szító, két irányba futó evolvenszekből kialakuló minta izgalmas. Szépek az archaizáló mutatók. A tok minden irányban ívelt, a hagyományos cseppfüleket idéző fülek két lépcsőben nőnek ki a tokból. A korona rovátkolt félgömb kialakítása szép, mérete megfelelő. Stílszerű, de kevésbé praktikus a szépen ívelt plexi. A szíj a megjelenése alapján még viselhető „jobb társaságban” is, de határozottan szerényebb kivitelű az előbbieknél. A csat sem jelzett.

A Helvetia egyszerű porcelánfehér számlapján archaizáló festett számok jelzik az órákat. A fekete levélmutatók mentesek minden hivalkodástól. Hasonlóan egyszerű a tok is, amely hasonlít a Doxáéhoz, azonban a fülek kialakítása félúton van a Doxa puritánsága és az Atlantic-tokhoz simulása között. A jelzetlen korona mérete

pontosan megfelelő, a szíj azonban már nem méltó az óra többi részének színvonalához. Én lecseréltem egy 2000 forintos szíjra. Ha ezt eredetileg is megteszik, még akkor is ez maradna messze a legolcsóbb az öt óra közül.

Szemre tehát egyikkel sem kell szégyenkezni. Nézzük tehát a pontosságot!

Eddig egyik órát sem kellett szervizelni, még a napi járáseltérés átlagát sem szabályoztattam. Természetesen az órák „tudják a fizikát”, így a napi mérések sorozatát rögzítő ábrákon szinte pontosan lehet követni, hogy melyik mikor volt kézen. A testmelegtől származó lassulás jól

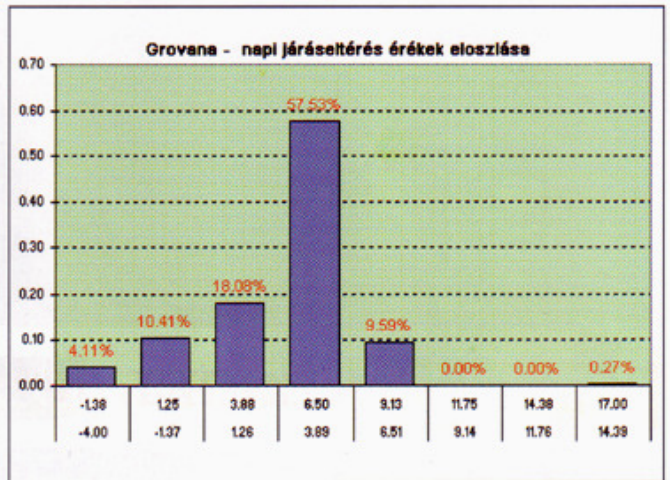
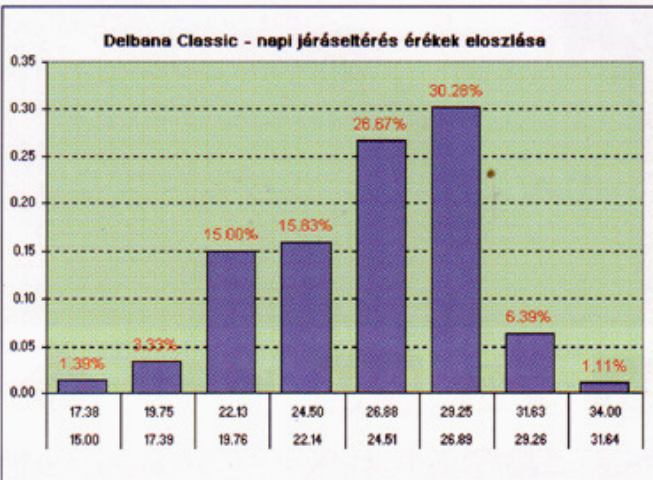
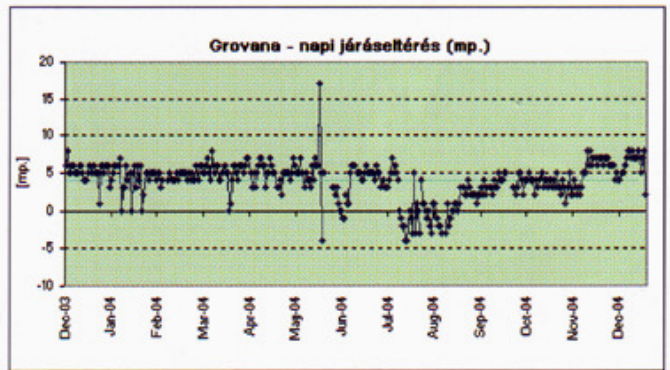
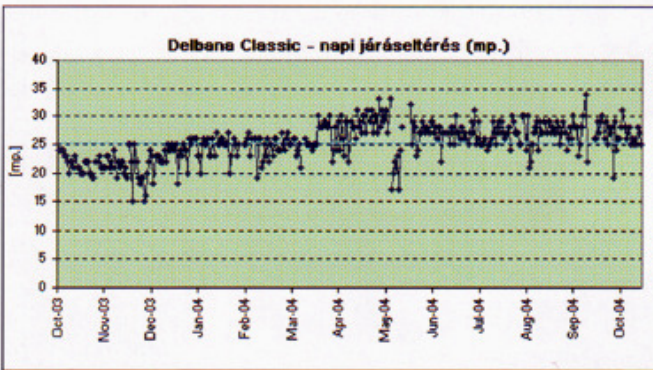
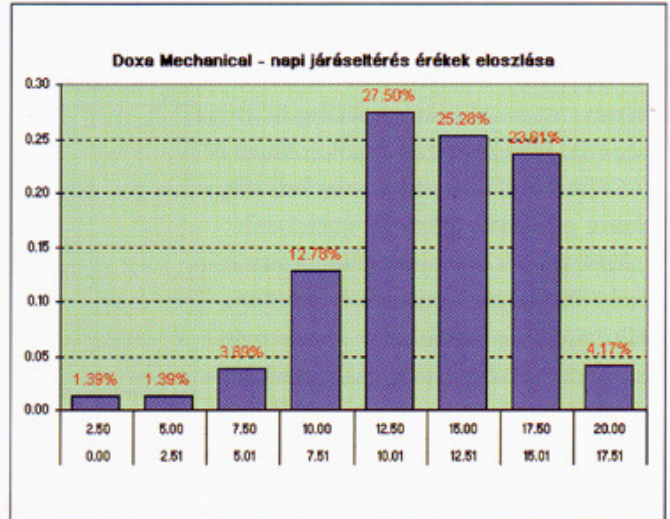
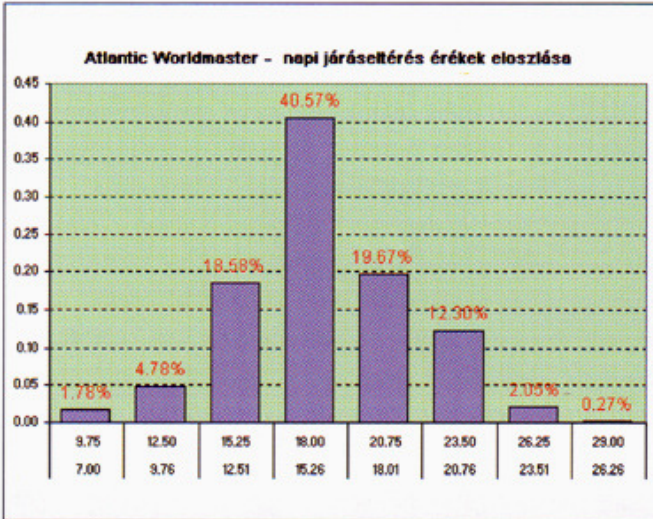
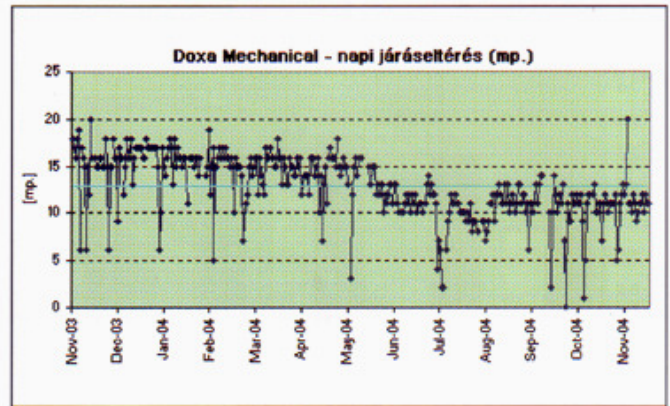
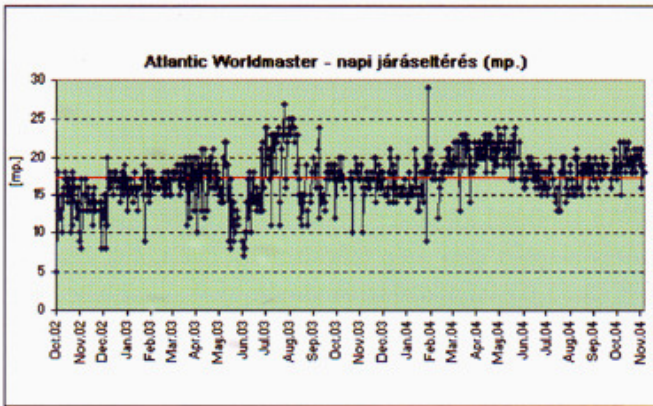
követhető. Ez torzíthatná a képet, ha nem igyekeznék hasonló gyakorisággal felvenni mindegyiket. Később ez úgy módosult, hogy a versenyzőket szinte nem viseltem, így tettem egyenlővé a feltételeket.

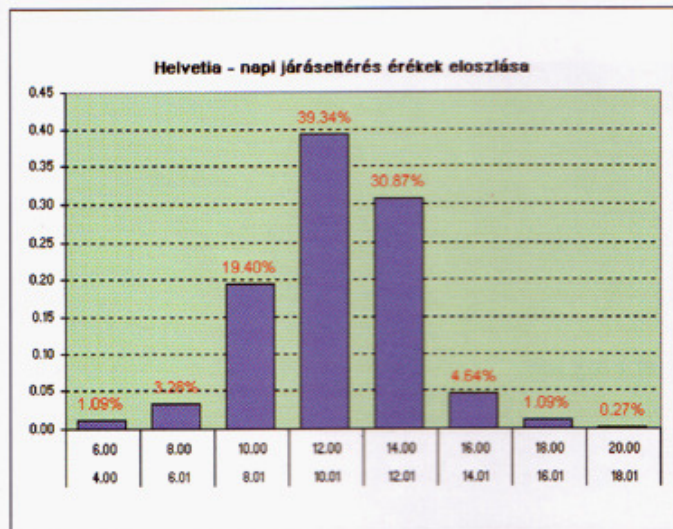
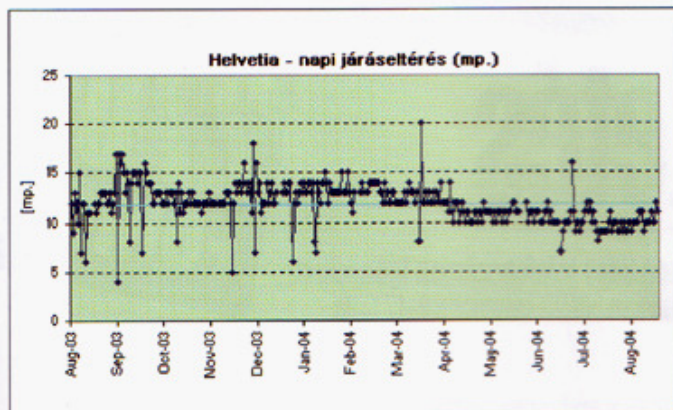
Lássuk a mérési eredményeket!

Az ábrákból jól látszik, hogy a (korrigált tapasztalati) szórás alapján igen szép teljesítmény nyújtanak ezek az órák. Az 2,0 és 3,4 közötti eredményeket akkor lehet igazán értékelni, ha melléjük tesszük egy 291 napig tesztelt COSC-chronometer 1.35-ös értékét.

Mivel mindegyik óra teljesítette a legalább 360 napot, az Atlantic pedig 2 évet járt, összesen 2178 mért adatot kell valahogy bemutatnom. Listázásukról szó sem lehet, marad tehát a grafika. Minden óráról két ábrát közlök. Az egyik az eredeti mért adatok grafikonja, napról napra a járáseltérések értékeit mutatja. A másik a statisztikai feldolgozás, a mért értékek gyakorisági hisztogramja.

Csupán azok kedvéért, akik számára távoli a leíró statisztika, néhány szót a hisztogramról. Úgy készül, hogy a legkisebb és legnagyobb mért érték által kijelölt tartományt egyenlő részekre osztjuk (én tíz részre osztottam), majd megszámloljuk, hogy az egyes résztartományokba hány érték esett. Rajzban pedig úgy jelenítjük meg, hogy

a tartomány a vízszintes tengely, minden tartomány fölé a számlált értékkel arányos magasságú téglalapot rajzolunk. A hisztogram alakja sokat elárul a folyamatról. A természetben igen gyakori a Gauss-, vagy alakja után haranggörbe. A gyártási folyamatok eredménye is általában ilyen. Amennyiben ilyen görbét kapunk, azt tisztes, de nem kiemelkedő eredménynek tekinthetjük. Ha a görbe alakja jelentősen eltér ettől, annak oka hiba, vagy nagyon jó beszabályozás lehet. A kettő közötti különbség általában köznapai szépszérvéssel is eldönthető.

Atlantic Worldmaster a kétéves teszt alatt volt fent is, lent is, ahogy a járáseltérés-görbe mutatja, de – talán a hosszú mérősorozat megbízhatóbb eredményei miatt is – a legszebb, az elméletihez legközelebb álló hisztogramot produkálja.

A Delbana Classic napi járáseltéréseiben nem mentes az ugrásoktól, a sietés tendenciája jól látható, annak ellenére, hogy a nyári melegben a lassulás érthetőbb lenne. A hisztogram közel áll az ideálshoz, egy kicsit tolódik a nagyobb eltérések felé.

Doxa Mechanical, a május óta tapasztalható lassulás jól látszik a járáseltérés-diagramon és ez kuszálja össze a hisztogramot is.

A Grovana az első öt hónapban kiemelkedően teljesített, majd két fel és le kiugró eltérést követően a nyári lassulás rontja a görbék képét, különösen a hisztogram torzult a jelentősen.

A Helvetia tisztes egyenletes egyéves teljesítményét néhány nagyobb eltérés sem rontja le. Ez meglátszik a szép hisztogramon is.

A mérések elfogadhatóságára utal, hogy teljesül az általános megfigyelés, hogy az átlagok szórása kisebb. Ennek ellenére óvatosságnak kell lennünk következtetéseinkben, ezért – noha a párhuzamos tesztek végén szokás az eredményhirdetés – ettől én eltekintek.

Ez a vizsgálat csak a kaliber általános minősítésére alkalmas, a különböző órátípusokéra nem. A kaliber jól vizsgázott. A kevés nagyobb darabszámban gyártott kézi-húzású kaliber között igen jó helyen áll.

Az órákhoz visszatérve nyugodtan állíthatom, hogy bőven megérik az árukat. (Remélem ez a kijelentés nem ösztönzi a forgalmazókat áremelésre!) Ezek az órák jól beválnak a mindennapi használatban és kifejezhetik viselőjük stílusát, vonzódását az igazi „ketyegő” órákhoz, anélkül, hogy ezért tulajdonosuknak hatalmas anyagi áldozatot kellene hoznia.

Makszi Gábor